

DESEN

Öğr. Gör. Burcu Bozkurt

2.Hafta

GÖRSEL TASARIM İLKELERİ

Ritim

Bir kompozisyonda farklı ögelerin sıra ile ve belli aralıklarla birbirini izlemesidir.

Görsel Fonksiyonları

- ❖ Ritim görsel elemanların tekrarıdır.
- ❖ Ritim birlik oluşturur.
- ❖ Ritim ahengi sağlar.
- ❖ Ritim düzen kurar.
- ❖ Ritim benzerlikleri dengeler.
- ❖ Ritim monotonluğu engeller.

Ritim Nedir?

Örneğin; parçadan
bütüne doğru
kompozisyon hazırlamak
verilebilir.

GÖRSEL TASARIM İLKELERİ

Hareket

Görsel Fonksiyonları

- ❖ Hareket tasarıma canlılık verir.
- ❖ Hareket odaklanmayı kolaylaştırır.
- ❖ Hareket gözün ilgisini çeker.
- ❖ Hareket izleyiciyi dinamik tutar.
- ❖ Hareket duygulara yön verir.
- ❖ Hareket gerçeklik katar.
- ❖ Hareket monotonluğu engeller.

Hareket Nedir?

Görsellerin birbirleriyle olan ilişkileri sonucunda ortaya çıkan veya ışık ve gölgenin görsele aktarılması sonucu oluşan etkiye soyut hareket denilmektedir.

Bir başka tanım ise, örneğin bir insanın yürümesi, bir hayvanın koşması veya bir aracın bir yerden bir yere varması sonucu somut olarak görülen hareketlerdir.

GÖRSEL TASARIM İLKELERİ

Denge

Görsel Fonksiyonları

- ❖ Denge gözü rahatlatır.
- ❖ Denge bütünlük kurar.
- ❖ Denge bitmiş hissi verir.
- ❖ Denge kararlılığa işaret eder.

Denge Nedir?

Denge nesnelere arasındaki uyumlu ilişkidir.

Denge elemanların düzenli dağılımıdır.

Oluřturulabilecek Dengeler

- ❖ Uzun - Kısa Dengesi
- ❖ Yuvarlak - Köřeli Dengesi
- ❖ Asimetrik - Simetrik Dengesi
- ❖ Büyük - Küçük Dengesi
- ❖ Sert - Yumuřak Dengesi
- ❖ Açık - Kapalı Dengesi
- ❖ Aktif - Pasif Dengesi
- ❖ Işık - Gölge Dengesi
- ❖ Yatay - Dikey Dengesi
- ❖ Boř - Dolu Dengesi
- ❖ Açık - Koyu (Renk) Dengesi
- ❖ Parlak - Mat (Renk) Dengesi
- ❖ Sıcak - Soğuk Dengesi

Denge Çeşitleri

Simetrik denge,
Asimetrik denge,
Dairesel denge.

GÖRSEL TASARIM İLKELERİ

Vurgu

Görsel Fonksiyonları

- ❖ Vurgu hangi alanların öncelikli olacağını kontrol eder.
- ❖ Vurgu ilgi odağını belirler.
- ❖ Vurgu görsel elemanlar arasında hiyerarşi oluşturur.
- ❖ Vurgu ilk bakışı kalıcı olmaya zorlar.
- ❖ Vurgu seyirciyi yönlendirir.

Vurgu Nedir?

Vurgu eserin en göze batan kısmıdır.

Vurgu ana konunun öne çıkarılmasıdır.

Vurgu bir ögenin diğerlerine göre baskın olmasıdır.

Vurgu sanatçının izleyiciyi çekmek istediği ilgili merkezidir.

Vurgu en ilginç bölümdür.

Vurgu tasarımda ilk görülen noktadır.

GÖRSEL TASARIM İLKELERİ

Zıtlık

Zıtlık Çeşitleri

- ❖ Renk Kontrastı
- ❖ Şekil Kontrastı
- ❖ Miktar Kontrastı
- ❖ Yön Kontrastı
- ❖ Aralık Kontrastı
- ❖ Doku Kontrastı
- ❖ Çizgi Kontrastı
- ❖ Üslup Kontrastı

Zıtlık Nedir?

Kontrast, öğelerin farklılıklarını öne çıkaran, çelişkiyi, karşıtlığı, aykırılığı ifade eden bir kavramdır.

Zıtlığın Görsel Fonksiyonları

- ❖ Kontrast hareket oluşturur.
- ❖ Kontrast esere olan ilgiyi arttırır.
- ❖ Kontrast resme hayat verir.
- ❖ Kontrast dengeyi kurar.
- ❖ Kontrast çelişki ortaya koyar.
- ❖ Kontrast ahenk meydana getirir.
- ❖ Kontrast izleyiciyi uyandır.
- ❖ Kontrast görsel gerilim oluşturur.
- ❖ Kontrast seyirciyi heyecanlandırır.
- ❖ Kontrast vurgu oluşturabilir.

GÖRSEL TASARIM İLKELERİ

Armoni

Armoni eřitleri

- ❖ Renk Armonisi
- ❖ Nüans Armoni
- ❖ Kontrast Armoni
- ❖ Biçim Armonisi
- ❖ Yön Armonisi
- ❖ Şekil Armonisi
- ❖ Doku Armonisi
- ❖ Üslup Armonisi

Armoni Nedir?

Armoni bir düzen olayıdır.

Armoni renklerin ve şekillerin uyumudur.

Armoni elemanların benzerliğini vurgulamaktır.

Armoni iki zıtlık arasındaki ortadır.

Armoni uyum, ahenktir.

Görsel Fonksiyonları

Armoni tasarımı özgünleştirir.

Armoni üslup taşır.

GÖRSEL TASARIM İLKELERİ

Bütünlük

Görsel Fonksiyonları

- ❖ Bütünlük dağınıklıktan kurtarır.
- ❖ Bütünlük ritim etkisini güçlendirir.
- ❖ Mesaj iletimi bütünlük sayesinde olur.
- ❖ Bütünlük, anlamayı ve yorumlamayı kolaylaştırır.
- ❖ Bütünlük, bitmiş hissi uyandırır.
- ❖ Bütünlük nesnelere birleştirir.
- ❖ Bütünlük çeşitliliğe imkan tanır.
- ❖ Bütünlük, tasarımı etkili kılar.
- ❖ Bütünlük uyumu gösterir.
- ❖ Bütünlük tutarlılık sağlar.
- ❖ Bütünlük dağınıklığı engeller.

Bütünlük Nedir?

Bütünlük görseldeki dengedir.

Bütünlük öğeler arasındaki ilişkidir.

GÖRSEL TASARIM İLKELERİ

Çeşitlilik

Çeşitlilik Oluşturulurken

- ❖ Her ögenin farklısı denenir.
- ❖ Zıtlıklar oluşturulur.
- ❖ Benzerlikler aranır.
- ❖ Tekrarlar çeşitliliğe yönlendirir ve eser zenginleşir, monotonluktan kurtulur, ilgi artar.

Çeşitlilik Nedir?

Görsel sanatlarda çeşitlilik, yenilenebilen, değiştirilebilen, zenginlik ve farklılıktır.

Kaynakça: ÖZSOY Vedat ve AYAYDIN Abdullah, (Ocak 2016). Görsel Tasarım Öge ve İlkeleri, (1.Basım). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.